І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 196. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 26-го ЖОВТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 26, 1967 No. 196. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 25 жовтня, 1967

В АМЕРИЦІ

ЗДА НЕ МОЖУТЬ ЗМЕНШУВАТИ ІМПОРТ перестерігає окремий дорадник Президента в справах торгівлі з закордонними державами Вілліям М. Рот. В Конґресі знаходяться різні законопроєкти, які домагаються обмежити імпорт таких товарів, як м'ясо, нафта, текстилії, оливо і цинк та суниці й футра. Рот заявив, що імпорт відбувається згідно з тарифово-торговельним договором, який існує 20 років. Коли б ЗДА обмежили імпорт, то це зменшило б на $12 більйонів американський експорт, бо чужі країни у відплату зменшили б свій імпорт із ЗДА.

СЕНАТ СХВАЛИВ НА КОСМІЧНУ ПРОГРАМУ $4.67 більйона, а Палата Репрезентантів тільки $4.58 більйона. Спільна Конґресова Конференція, складена зі сенаторів і когресменів, признала на цю ціль $4.57 більйона, але Сенат не погоджується на цю суму, твердячи, що вона замала. Також і деякі конґресмени вимагають більше фондів на космічну програму, бо СССР зовсім не обмежує грошей на цю програму. Конґресмен республіканець із Пенсильвенії Джеймс Г. Фултон сказав, що ЗДА виключають себе зі змагань за здобуття космічних просторів, коли зменшують фонди на космічні досліди.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ГУБЕРНАТОРИ ХОЧУТЬ відограти важливішу ролю на Номінаційній Конвенції в 1968 році, яка відбудеться в Маямі Біч на Флориді. Ці губернатори плянують, щоб головним промовцем на Конвенції був вашинґтонський губернатор Д. Івенс. Провідник республіканців в Сенаті сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен має бути головою Комісії ПлятФорми. Губернатори не мають нічого проти цього, але хотіли б, щоб містоголовою був один із губернаторів. Ліберальні губернатори між ними і нюйоркський Рокефеллер, проти того, щоб провід Конвенції був в руках конґресових провідників, які є консервативніші від більшости губернаторів.

ЧИСЛО ПРОДАНИХ АВТ ВІД 11-ГО ДО 20-ГО ЖОВТНЯ в трьох найбільших автомобільних компаніях збільшилося в порівнянні з тим самим часом минулого року, що свідчить про збільшення темпу росту економіки. Фордова Моторова Компанія внаслідок страйку не може похвалитися збільшеним числом проданих авт. Фірма Дженерал Моторс збільшила число продажних авт на 3 відсотки, Корпорація Крайслера на 6 відсотків, а Корпорація Амерікен Моторс на 2 відсотки. Всі ці три фірми продали ц. р. від 11-го до 20-го жовтня 200 012 авт, а минулого року — 192 693.

БОЖЕВІЛЬНИЙ 39-РІЧНИЙ ЛЯБОРАТОРІЙНИЙ технік Ліо Гелд застрелив 6 осіб і 6 поранив, поки поліцисти вспіли відобрати від нього два револьвери, поранивши його при цьому. Гелд є батьком чотирьох дітей, він несподівано збожеволів і пішов до фабрики паперу в Лак Гейвені, Па., де почав стріляти до людей, вбивши 5-ох осіб та поранивши 4. Пізніше поза фабрикою він вбив ще одну особу і дві поранив. Це все тривало кілька мінут і відбулося вранці по 8-ій годині. Поліцисти стріляли до цього божевільного з усіх боків, поки він не впав на землю, відстрелюючися. Гелд відомий був всім як чесна людина.

У СВІТІ

ОБМЕЖЕННЯ В БОМБАРДУВАННІ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ КОШТУВАЛО ЖИТТЯ БАГАТЬОМ АМЕРИКАНСЬКИМ ЛЕТУНАМ — твердив емеритований генерал Джілберт Меєрс у зізнаннях на сенатській Підкомісії готовости в серпні ц. р. Його зізнання щойно тепер оприлюднено. Він був командантом американського летунства у Південному В'єтнамі від квітня 1955 до серпня 1966. Заборона бомбардувати летовища й ракетні бази у Північному В'єтнамі наражали летунів на посилений ворожий протилетунський вогонь. Від часу зізнань того ґенерала й інших американських військових лідерів, що зізнавали в подібному дусі, багато з заборонених цілей вийнято з тієї заборони.

ГРЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ СПРАВ, ГЕНЕРАЛ СТИЛІЯНОС ПАТАКОС, ЗАЯВИВ, що покищо не визначено ще терміну, коли будуть привернені в Греції всі конституційні свободи, обмежені після перевороту з 21 квітня ц. р. і коли будуть розписані парляментарні вибори. Це станеться — за його словами — тоді, коли буде ґарантія, що Греції не погрожуватиме така партійно-політична анархія, яка була перед тим переворотом.

В ЕСПАНІЇ АРЕШТОВАНО 150 - 200 РОБІТНИЧИХ ДІЯЧІВ, в тому числі лідерів т. зв. Робітничих комісій, нелеґальних організацій, що виступають в обороні робітничих прав. В минулу неділю відбулися в Еспанії в різних містах, особливо в Мадриді, демонстрації робітників: щоб не допустити до їх повторення — уряд скріпив поліцію відділами так званої цивільної ґвардії, себто підпорядкованої армії державної жандармерії. Поширено летючки з закликом до страйку засобів транспортації і доставки харчів до крамниць.

У НИЖЧІЙ ПАЛАТІ ПЕРШОГО ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ ВІЙСЬКОВИКИ МАТИМУТЬ 30 МАНДАТІВ на всіх 137, а цивільні державні урядовці найменше 25. П'ять колишніх військових провінційних шефів, майори й полковники виграли вибори у своїх округах. Опозиційна супроти південно-в'єтнамського режиму й пацифістична секта буддистів монаха Тіч Трі Кванґа здобула кругло один тузінь мандатів. Зате католицькі кандидати мали менший успіх, ані ж у виборах до сенату.

В РІЗНИХ МІСТАХ ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ ВІДБУЛИСЯ ТАКОЖ ДЕМОНСТРАЦІЇ проти ЗДА, в тому самому часі, як авантури у Вашинґтоні в минулі суботу й неділю. У Лондоні поліція не допустила кількох тисяч демонстрантів під американську амбасаду. В Західньому Берліні розпорошувано демонстрантів струмами холодної води р пожежних возів, але поліція не рухала групи бородатих „гіппісів", які звали себе звеличниками Мао Тсе-тунґа та сіли посередині одної з центральних вулиць. У Стокгольмі демонстранти жадали від шведського уряду зірвати торговельні взаємини з ЗДА й носили таблиці з прославлюванням „чорної сили".

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ПОЛІЦІЯ ВКЛЮЧИЛА ДО СВОЇХ ДАВНІХ МЕТОД БОРОТЬБИ ПРОТИ ЗЛОЧИНЦІВ НОВИЙ ЗАСІБ: подає опис нерозв'язаних злочинів через телевізію разом з фотознімками пошукуваних злочинців. Зараз у першому такому експерименті — 300 осіб зголосили телефонічні різні відомості про пошукуваних. В годину після закінчення телевізійної програми — арештовано одного із злочинців, який вже був у круглі, внаслідку телефонічної інформації одного з глядачів.

Ніксонові прихильники підготовляють йому перемогу в 1968-му році

Ню Йорк. — Колишній віце - президент і кандидат на президента в 1960-му році Ричард М. Ніксон недавно заявив, що він аж коло 15-го січня виявить, чи буде старатися про номінацію на кандидата на президента від Республіканської партії в 1968-му році. Та поважна група його прихильників в числі коло ста осіб, яка називає себе „банком енергії, бо назву „тресту мозків" уважає занадто догматичну, вже тепер пильно працює в тому напрямку, щоб запевнити Ніксонові перемогу на Номінаційній Конвенції в Маямі Біч в серпні 1968-го року. З допомогою цих своїх прихильників колишній віце - президент відновляє давні зв'язки з членами Конґресу, головним чином Сенату, а також нав'язує стосунки зі стейтовими провідниками. Своїми виїздами за кордон Ніксон виявляє, що він цікавиться справами закордонної політики. Ніксон збільшив зв'язки з університетами та різними науковими фундаціями. Один із найближчих співробітників колишнього віце - президента Ліонард Ґармент сказав: „Ми шукаємо нових ідей, хоч ми не трест мозків, тільки банк енерґії". Аіксон цікавиться цією ділянкою, яку занедбувала досі Республіканська Партія — справою міст та проблемою тих вбогих, які належать до так званого „твердого ядра". Організація за вибір Ніксона в Ню Йорку звернулася до губернатора Рокефеллера з просьбою про дозвіл відкрити головну квартиру в Ню Йорку. Ця організація ґарантує Рокефеллерові, що вона не буде здобувати прихильників для Ніксона між нюйоркськими делеґатами, як довго губернатор Рокефеллер буде „кандидатом-фаворитом" від цієї делеґації. Але в другому або в третьому голосуванні, коли Рокефеллер вже не був би кандидатом на президента, тоді ця організація старалася б здобувати прихильників для Ніксона.

Демократичний сенатор А. Ґор поручає „витягти ЗДА з В'єтнамського трясовиння"

Вашинґтон. — Сенатор Альберт Ґор, демократ з Теннесі, поручав у своїй великій промові, яку виголосив в Сенаті в середу 24 ц.м., щоб „витягти З'єднані Держави з трясовиння", в яке вони впали у В'єтнамі і щоб зробити це за ціну — невтралізації Південного В'єтнаму. Сенатор Ґор, який є членом сенатської Комісії закордонних справ, до цього часу не виступав явно по стороні „голубів", себто критиків політики Президента супроти В'єтнаму. Він мотивував тепер свою пропозицію твердженням, що В'єтнамська війна не приносить ніякої користи, а тільки самі шкоди Америці, однаково на її крайовому, як міжнародному теренах і що треба заплатити якусь ціну за те, щоб припинити продовжування тих шкід. Сенатор Альберт Ґор застерігався, що він не думає про невтралізацію цілої Південної Азії, в якій є країни близько заприязнені з Америкою, але тільки В'єтнам. Він переконаний, що Північний В'єтнам і південно-в'єтнамські комуністи, себто в'єтконґ, погодяться на зневтралізування В'єтнаму, щоб тільки Америка відкликала відтіль всі свої збройні сили. Сенатор Ґор твердив, що Америка не може бути „поліціянтом" цілого світу та мусить обмежитись тільки до безспірно „життьових" для Америки обширів, — він не зараховує до них В'єтнаму. З урядових кол не було ще ніякого коментаря до того виступу сенатора Ґора.

Рутер називає нову умову з Фордовою Компанією „найкращою", яку можна здобути

Дітройт, Миш. — Голова Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер 24-го жовтня промовляв в телевізії і закликав автомобільних робітників ратифікувати заключену в неділю 22-го жовтня умову з Моторовою Компанією Форда, бо вона є найкраща в даних умовинах". Члени окремих Відділів Автомобільних Робітників в днях 24 і 25-го жовтня мали ратифікувати цю умову. Рутер закликав головним чином фахових робітників ратифікувати новий договір, бо ці робітники невдоволені з нового контракту. Рутер заявив, що кращого контракту не можна б було здобути навіть тоді, коли б страйк тривав не сім тижнів, а двічі довше. Провідники фахових робітників домагаються не тільки більшої підвишки платні, але і зміни реґуляміну праці.

В. Дідюк закінчив організаційну поїздку

Василь Дідюк

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що організаційна поїздка головного радного і обласного організатора п. В. Дідюка у північному Онтаріо і Квебеку, що тривала від 11 вересня до 18-го жовтня ц.р. — успішно закінчена. П. В. Дідюк під час цієї поїздки відвідав: Форт Вілліям, Порт Артур, Су Сен Мері, Вава, Содбурі, Коніґстон, Кіркленд Лейк, Руан-Норанда, Тіммінс, Капускейсінґ і Норт Бей. На місцях, де існують відділи УНСоюзу, відбуто спільні засідання управ, ширші сходини-збори громадянства, зустрічі з церковними і громадськими діячами, виступ по радіо, перевірку діяльности та активізацію організаційної праці. Організаційна поїздка була під кожним оглядом успішною та в результаті принесла приєднання понад 60 нових членів з понад 200 тисяч дол. нового забезпечення. Як стверджує п. В. Дідюк, проведення так успішної праці було можливим завдяки активній і жертвенній праці управ Відділів, а зокрема їхніх секретарів.

Повернувшись до Торонта, п. В. Дідюк вже цієї суботи, 28-го жовтня, доповідатиме на окружних зборах Відділів УНС, що відбудуться в приміщенні церкви св. Покрови.

Про нові поважні організаційні досягнення інформує заступник головного предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС п. Богдан Зорич, який ще продовжує свою організаційну поїздку по західніх провінціях Канади.

РАДА БЕЗПЕКИ ОН НАРАДЖУВАЛАСЬ НАД ГРІЗНОЮ СИТУАЦІЄЮ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан (ліворуч) у приязній розмові з сенатором Стюартом Саймінґтоном (праворуч) під час обіду, що його влаштувала сенатська Комісія закордонних справ. Міністер Абба Ебан, який, як абсольвент високих шкіл в Англії, належить до найкращих англомовних промовців в Об'єднаних Націях, конферував у Вашинґтоні з президентом Джансоном та, день перед тим, з державним секретарем Діном Раском у зв'язку з новим загостренням відносин між Ізраїлем і його арабськими сусідами.

Об'єднані Нації. — Однаково Ізраїль, як Об'єднана Арабська Республіка (Єгипет) зажадали скликання Ради Безпеки Об'єднаних Націй, зголосивши скарги за порушення воєнного перемир'я. Японець Сеньїн Тсуруака, який в цьому місяці є головою 15-членної Ради Безпеки, скликав Раду Безпеки негайно, вже на вівторок 24 ц. м. вечером. На тому засіданні представник СССР Микола Федоренко гостро наталврував Ізраїль за його бомбардування міста Суезу та зголосив резолюцію, яка засуджує Ізраїль, вимагає відшкодування від неї для Єгипту та наказує негайне припинення будь-яких воєнних дій. Федоренко поминув мовчанкою затоплення Єгиптом ізраїльського корабля „Елят", як також нічого в цій справі не відповів, коли репрезентант Ізраїлю, Гідеон Рафаель, заявив готовість Ізраїлю переговорити всі спірні справи безпосередньо з делеґацією Єгипту. Йорданський міністер закордонних справ Абдель Монеїм Аль-Ріфай приєднався до атак проти Ізраїлю. Канадійський представник Джордж Іґнатієв радив виждати з рішенням до часу отримання докладного звідомлення від голови військової Комісії ОН на Середньому Сході, генерала Одда Булла. На тому засідання перевано до наступного дня.

Ситуація на Середньому Сході надзвичайно загострилась після затоплення єгиптянами ізраїльського нищильника „Елят", при чому згинуло 47 членів залоги. Після першого почуття тріюмфу і радости з приводу завдання такої важкої втрати Ізраїлеві, в самому Єгипті настала дуже напружена атмосфера, бо всі рахувалися з невідхильною відплатою збоку Ізраїлю. У вівторок 24 жовтня відбувся впродовж трьох годин, від 2.30 до 5.30 попол. артилерійський бій між ізраїльськими та єгипетськими батеріями обабіч Суезького каналу: ізраїльці запалили велику рафінерію на передмісті міста Суезу та знищили фабрику штучних навозів, хемічних виробів, цементу і цегольню. Передбачуючи можливість ізраїльського бомбардування Суезу, єгипетські власті евакуювали були з того міста в минулому тижні яких 150.000 мешканців з-посеред усіх 250.000. Ізраїльський міністер військових справ Моше Даян і шеф штабу ген. Ізаак Рабін відкликали свої публічні виступи й інші репрезентаційні зобов'язання. Знову ж в Єгипті відкликано заповіджені раніше летунські маневри і пробні міські алярми. В обох тих країнах настрій надзвичайно напружений. Так само в Сирії настрій наче перед вибухом нової війни проти Ізраїлю. Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан був в середу 24 ц. м. на нараді у президента Джансона. Майже одночасно оприлюднено рішення Уряду — вислати замовлених ще перед останньою ізраїльсько-арабською війною в червні ц. р. Ізраїлеві 48 джетових літаків - бомбардувальників типу „Скайгок А-4Ф", як також доставити різні літаки чи частини п'ятьом празахіднім арабським країнам: Лібії, Марокко, Тунісії, Ливанові й Савді Арабії.

Бомбардовано вперше летовище совєтських МІҐ-ів у Північному В'єтнамі

Сайґон. — Понад 65 американських бомбардувальників, стаціонованих в Південному В'єтнамі, в сусідньому Таї (Сіямі) і на літаконосцях в Тонкінській затоці бомбардували в середу 24-го жовтня ц. р. хвиля за хвилею летовище Фусієн за 18 миль на північ від Ганою: це було перше бомбардування того летовища за всю В'єтнамську війну, бо до цього часу не вільно було американському летунству атакувати його, не подавши для такої заборони ніякої причини. Летовище Фусієн — найбільше з усіх північно-в'єтнамських летовищ із біжнею на понад 9.000 стіп. Поруч із тим летовищем — ще тільки на летовищі в Джілямі, на передмісті Ганою — що його вже раніше бомбардовано, але в'єтнамці його відремонтували, — стояли великі совєтські джетові бомбардувальники типу МІҐ-17 і МІҐ-21. В останньому часі було в Фусієні 9 літаків МІҐ-21 і 7 МІҐ-ів 17. Які шкоди нанесено тим бомбардуванням та чи і скільки знищено або пошкоджено літаків совєтського виробу — не подано. Стверджено тільки, що біжню засіяно глибокими кратерами. Коментатори припускають, що Президент прихилився нарешті до давніх наполегливих пропозицій військовиків збомбардувати те летовище тому, що в останньому часі значно зактивізувалась участь совєтських літаків у В'єтнамській війні з очевидними збільшеними втратами американського летунства.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ШЕВЧЕНКОЗНАВЦЯ ПАВЛА ЗАЙЦЕВА

ю Йорк. — Інститут Шевченкознавства Української Вільної Академії Наук у ЗДА влаштовує в суботу 28 жовтня ц. р. першу ювілейну конференцію для відзначення 20-річчя своєї праці. У програмі конференції, що її відкриє вступним словом Юрій Лавріненко, доповідь проф. Володимира Міяковського на тему „Павло Зайцев — шевченкознавець'. Почнеться конференція о 6-ій вечора в будинку УВАН при 206 Вест 100-а вулиця.

СЬОМИЙ ЛЕМКІВСЬКИЙ З'ЇЗД

З'їзд відбудеться найближчої суботи і неділі, 28 і 29-го жовтня 1967 р. в Українськім Народнім Домі в Ірвінґтоні при 140 Проспект Евеню. В з'їзді візьмуть участь делеґати Відділів Організації Оборони Лемківщини в ЗДА і Канаді. В першому дні з'їзду, в суботу вечером, відбудеться святочна вечеря для делеґатів і гостей, а після неї забава. Початок з'їзду в год. 12:30 вполудне. Між виїмковими досягненнями Організації Оборони Лемківщини в останнім році є видання її коштом першого повного збірника творів найбільшого поета Лемківщини Богдана Ігора Антонича. Заходами ООЛ підготовляється збірник, присвячений Лемківщині.

ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ В ТРЕНТОНІ, Н. ДЖ.

Управа Відділу УККА інформує, що в неділю, 29-го жовтня ц. р., відбудеться тут Громадське віче присвячене справам СКВУ. На вічу головним промовцем буде ред. Мстислав В. Дольницький. Віче відбудеться в залі Української Католицької парохії св. Йосафата при 1195 Дуц Евню. Початок: в 1-ій годині в полудне. Після доповіді — дискусія. При цій нагоді Управа Відділу подає до відома ,що грошева збірка на цілі СКВУ проводиться дальше. Громадяни, які ще не зложили своєї пожертви ,зможуть це зробити на Вічу до рук уповноважених збірщиків, або скарбника Відділу, п. Дмитра Федорака (1105 Дуц Евню, тел.: 695-2938). Досі, збіркова акція, що проводиться ,з хати до хати", принесла понад 500 дол., які були відправлені до каси Централі УККА в Ню Йорку.

ПЕДАГОГІЧНА ГРОМАДА В АРГЕНТИНІ ПОШИРЮЄ „РІДНІ ШКОЛИ"

Буенос Айрес. — Українське Товариство Педагогічна Громада в Арґентині дбає про розвиток і забезпечення усім необхідним Рідних Шкіл у тій країні, видає свій „Бюлетень", сприяє розбудові вакаційної оселі „Веселка", співпрацює з Українською Центральною Репрезентацією. „Українське Слово" в ч. 30 поінформувало, що головою Пед. Громади є п-ні Текля Мосора та що в Буенос Айресі „тепер у Рідній Школі беруть участь молоденькі дівчата, які покінчили учительський семінар, або мають середню школу. Вони під доглядом наших пань учительок помагають учити і рівночасно набувають фахової практики".

БЕНКЕТ І БАЛЬ МИСТЦІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — З нагоди 15-річчя Образотворчого Осередку, Української Мистецької Студії в цьому місті, в суботу 28 жовтня о 6:30 вечора в „Бенджамін Франклін" готелю відбудеться бенкет і баль мистців. Товстмайстром буде д-р Володимир Ґалан, промову виголосить д-р Григор Лужницький. На бенкет прибуде п-ні Маруся Бек — президентка міської ради Дітройту. У мистецькій програмі: Євдокія Дичко-Блавацька, Юлія і Володимир Шашаровські, Стефа Чаплинська, Микола Понеділок та ще 10 старших і молодших виконавців. Аранжер забави Роман Швед.

ПРОДОВЖЕНО XI ВИСТАВКУ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТИ

Ню Йорк. — З огляду на успіх XI-ої образотворчої Виставки жіночої творчости, Управа 64-го Від. СУА в Ню Йорку вирішила продовжити цю виставку, що розпочалась 15-го жовтня, до 5 листопада включно. Між експонатами є картини-образи українських мистців з різних країн світу. Виставка на 3-му поверсі УНДому на 2-ій авню, відчинена: в суботи й неділі від 12 до 8 вечора, в четверги і п'ятниці вечорами, від 7 до 9-ї години. Картини, позначені зірочками — вже продані.

Українці взяли участь у демонстрації за підтримку американських вояків у В'єтнамі

Ню Йорк. — У неділю 22 жовтня по полудні , в Бетері Парку відбулась масова демонстрація, з ініціятиви Крайового Комітету для відповідального Патріотизму, на підтримку американських вояків у В'єтнамі. У тій демонстрації взяла участь організація ПАБНА — Американських Приятелів АБН, з рамени якої перед 4 000 людей виступила українська Танцювальна Група Осередку СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки, під мистецьким керівництвом Олега Ґензи. Пояснення перед кожним українським танком подавала через голосник старша юначка-сумівка Галя Лев. Маси глядачів оплескували виступ української молоді. Що він був успішний — у мистецькому і в політичному сенсі, свідчить те, що того ж вечора майже всі телевізійні канали у Ню Йорку й околицях передавали уривки з виступів української Танцювальної Групи, зазначаючи, що той виступ є з рамени політичної організації ПАБНА.

Перевидано Пастирські листи Митрополита Андрея Шептицького з 1899-1901 рр.

Торонто. — У зв'язку з беатифікаційним процесом над боговгодним життям Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького і зібранням та публікацією його теологічної спадщини перевидано тут великим понад 500-сторінковим томом Пастирські листи Митрополита. Вперше були опубліковані ці листи, які охоплюють 1899-1901 роки, час, коли він був Станиславівським єпископом, в 1935 році у Львові. Видано ці Пастирські листи в серії Праць Українського Богословського Наукового Товариства, як їх 15-ий том, у друкарні оо. Василіян в Торонті заходами і з передмовою о. Михайла Гринчишина, постулятора справи беатифікації і канонізації Слуги Божого Андрея Шептицького, Галицького Митрополита. Попереджує цей том творів бл. п. Митрополита довша 230-сторінкова праця д-ра Анатоля М. Базилевича п. н. „Введення у твори Митрополита Андрея Шептицького" із переглядом усіх опублікованих і написаних ним творів. Зібрані й опубліковані вони зайняли б яких двадцять великих томів. Деякі з них, а саме „Типикон" вийшов друком у Римі 1964 року, Унійні писання друкуються тепер у Шикаго.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY. N.J. 07303

Комуністичний самообман

Московська „Правда" видрукувала депешу свого кореспондента з Америки про те, що американський Уряд „переляканий щораз більшою опозицією збоку власного народу", і що Вашингтон минулої суботи виглядав як „обложене місто", на допомогу якому „викликано з інших стейтів державне військо". Комуністична преса у Північному В'єтнамі пішла ще далі, бо запевняла своїх читачів, що у „Білому Домі і Пентаґоні зчинилась паніка", коли „сотні тисяч" людей нахлинули з усіх кінців Америки демонструвати проти „імперіялістичних керівних кол".

Звітування комуністичної преси про події в Америці і, зокрема, про настрої в Конґресі й різних верствах американського народу супроти політики Уряду у В'єтнамі, звучать для американців як абсурд, але вони типові для тону й змісту кожної тоталітарної преси: вільно писати в ній тільки те, що приємне й бажане керівній партійно-державній кліці. Відомо, що всі керівники колгоспів і фабричних торговельних закладів в СССР мусіли і мусять писати звідомлення про свої успіхи — інакше вони полетять зі своїх посад. І вони їх пишуть, довгими роками фальшують звіти, і у висліді вся совєтська статистика фальшива.

Фальшиві звідомлення, що їх джерелом є або страх звітодавців або бажання їхніх зверхників, веде до фальшивих політичних і військових висновків, які можуть мати трагічні практичні наслідки. Це — так звана „міскалькуляція", неправильний розрахунок. Кайзерівська, як і гітлерівська Німеччина програли світові війни, бо „не вірили", що Америка приступить до війни. Польща „не вірила" у 1939 р. у можливість зради збоку СССР, з яким мала „пакт неаґресії". І ми, українці, робили подібні трагічні помилки: тисячі осіб з українського політичного й культурно-господарського активу в Галичині винищено, бо вони „вірили", що „большевики змінилися", і залишилися в краю після вмаршу совєтських військ у вересні 1939 року, а в першій стадії війни Німеччини проти СССР в 1941 році українці „вірили", що гітлерівська Німеччина розіб'є Росію на національні держави.

Кожна „віра" в політиці, кожна „надія" мусять спиратися на фактах, на реальній, а не зродженій із бажань дійсності. Коли політика засновується - за американським висловом - на „вішфул тінкінґ", вона мусить довести до катастрофи. І вона заведе до катастрофи комуністів, які плекають культ брехні супроти інших і супроти себе самих.

Іміґраційне законодавство

Повоєнна українська еміґрація, зокрема в ЗДА та Канаді, вже настільки обжилась у країнах поселення, що мало-хто нині цікавиться справами іміґрації-переселення, тим більше, що з території України Москва не дозволяє еміґрувати на Захід. З УССР вдається річно переселити у вільні країни дослівно одиниці, і то дуже старших віком людей, за непомірно великі гроші та після кількох років клопотань. Однак, іміґраційні справи стосуються нас і надалі, як українців у світі вільному й підневільному. Іміґраційний рух українців у країнах свободи триває: понад 200 осіб переселилось минулого року до Канади; десятки чи й сотні залишили південноамериканські країни й прибули до ЗДА, Канади, а найбільше до Арґентини.

Які ж зміни в іміґраційних законах ЗДА і Канади зайшли за останні роки? Зміни зайшли і, можна сказати, на краще. До ЗДА приймають тепер іміґрантів не за давнішим расово-національним принципом, з обмеженнями квоти для різних країн світу, а за принципом особистих кваліфікацій, знань та фаху апліканта. До цієї країни не важко прибути тепер хліборобові на працю у фармі, інженерові, механікові, будівельникові — людям практичних фахів, з якими, самозрозуміло, прибувають і їхні родини, якщо здоров'я кандидатів відповідає вимогам приймальної комісії. Аплікант мусить мати запевнення про місце праці — від департаменту праці в ЗДА. Також Канада відкинула расово-національний принцип. До тієї країни тепер дійсно значно легше спровадити нового іміґранта, коли він має там хоч далеку родину. Кандидат без родини в Канаді в першу чергу повинен мати фахову освіту, найбільш побажано — технічну, бо інакше він не набере необхідних 50 точок із 100, щоб задовольнити вимоги комісії. Нове канадійське законодавство надає першість в іміґрації людям до 35 років віку, фахівцям, людям, які володіють англійською або французькою мовами; дуже побажана бодай далека спорідненість із людьми, які вже є канадійськими громадянами.

Нові іміґраційні закони в ЗДА і Канаді більш гуманні ніж попередні. Лише СССР та комуністичний Китай виявляють найбільш реакційну політику щодо права людини вільно вибирати країну для життя.

І. Світ

ПОЛОЖЕННЯ У В'ЄТНАМІ

Положення у В'єтнамі з точки зору воєнних фахівців не є таким злим, як то заявляють учасники демонстрацій, що вимагають негайно припинити бомбардування Північного В'єтнаму, зокрема Ганою та його околиць.

Твердження, що ніхто й ніщо не може зупинити походу червоних, або що втручання Китаю до цієї війни може привести до світової атомової війни — служать тільки для підсилення ворога.

Останнім виступом за негайні мирові переговори з Ганоєм є стаття Т. Сôренсена у журналі „Сетардей Рев'ю". Т. Соренсен був членом спеціяльної ради при президентові Кеннеді і короткий час при президентові Джансонові. Але він також відомий своєю книжкою про Білий Дім, яку гостро осуджувано за те, що її автор виніс на вулицю багато такого, про що не слід говорити...

Ця стаття, як і статті, інших осіб, виявляють їх ароґанцію та повне нерозуміння ситуації в Південній Азії.

У своїм інтерв'ю ген. Д. Айзенгавер заявив, що критики В'єтнамської війни „не тільки наївні, вони — анальфабети у цій важливій справі". Тільки наш Уряд, сказав екс - президент, має повні інформації і може оцінювати ситуацію правильно".

Півроку тому командування союзних військ у В'єтнамі на чолі з ген. В. Вестморлендом розпочало переводити нову дислькацію військових з'єднань, щоб змусити червоних виступати більшими скупченнями. Це дасть можливість союзним військам з їх переважаючою технікою дошкульніше бити противника.

Можна говорити, що ця операція в основному вже переведена. Головною справою було перекинути значну частину війська до т. зв. демаркаційної зони, що відділяє північну частину В'єтнаму від південної по лінії, встановленій Женевською конференцією 22 липня 1954 року. Згідно з рішенням Женевської конференції та лінія мала розділяти червоних від свобідного В'єтнаму, але вже через кілька місяців після того червоні через демаркаційну зону почали активно підтримувати комуністичних партизанів на півдні, щоб завалити південнов'єтнамський уряд і захопити там владу.

Війна у Південному В'єтнамі ведеться в тяжких тропічних умовинах, в горах і долинах, вкритих густими джунґлями.

Яка ж там нині ситуація?

На це даємо інформації, сперті на заявах і ствердженні осіб, які дійсно знають положення і мають доступ до секретних відомостей. До таких авторитетів належать: ген. М. Тейлор, голова об'єднаних шефів штабу в роках 1962-64 і посол у Сайґоні, проф. Р. Скалапіно з Каліфорнії, автор важливих праць про Азію, проф. П. Варґ з Мишиґену і проф. Е. Рейшауер з Гарвардського університету.

Проф. Скалапіно твердить, що „майже всі критики В'єтнамської війни не мають рації. Уряд веде конкретну політику і діє згідно з певними поглядами на положення. В цій справі не вільно бачити тільки одну проблему і тільки один спосіб її розв'язання".

Проф. Варґ заявляє: „Присутність американських військ у В'єтнамі є причиною того, що Пейпінґ виступає дуже голосно на словах, але рівночасно дуже стриманий у діях. І навіть на кордонах Індії він не такий агресивний, як був ще недавно".

Після перегрупування американських і південнов'єтнамських військ почалися вперті бої біля демаркаційної зони, в той час, як бої в інших місцях країни і напади партизанів значно змаліли. Причиною цього є труднощі постачання та обмеженість території дій.

В 1965 році під контролею червоних партизанів було понад 26 відсотків населення Південного В'єтнаму, а тепер є тільки 14 відсотків, і то біля кордонів Камбоджі. За цей час понад три мільйони населення перейшло під контролю уряду в Сайґоні, з них половина в цьому році. Отже, разом 10.8 мільйона населення визволено з-під комуністичної влади, і з них 5.8 мільйона зареєструвалось для президентських виборів, які перейшли з успіхом. Безперечно, що така висока участь населення у виборах могла бути тільки тоді, коли воно бачить, що червоні не встані перешкодити виявленню його волі.

Також значно збільшилася кількість вояків в армії Південного В'єтнаму: в 1960 р. було їх 275.000, а тепер є понад 730.000. В цьому місяці ця армія має бути доведена до 800 тисяч вояків. Крім того зросла до 58 тисяч кількість союзних військ, більість яких є корейці.

Уряд Тайленду заявив, що кількість його війська у В'єтнамі буде збільшена до 20.000 вояків у цьому році.

Командувач американсько - союзної армії ген. Вестморленд недавно ствердив, що якість в'єтнамських вояків уже досить добра, вони беруть участь у всіх боях і якщо їм ще чогось бракує, то це більшої активности. Важливим фактом є те, що число дезертирів серед них значно впало, тоді як дезертирство серед партизанів В'єтконґу у великій мірі зросло. Так, у 1966 р. було 13.473 дезерири, що перейшли до союзників, а в цьому році є їх уже 23.878.

Труднощі для уряду Північного В'єтнаму зросли також у зв'язку з тим, що в самій лише повітряній обороні мусить він утримувати 100.000 найліпших вояків. Не абиякі труднощі постають у зв'язку з відсутністю добрих шляхів для постачання військових матеріялів партизанам і своїм дивізіям на півдні. Тож для транспортування їх приходиться вживати не тільки вантажні авта, але головно носіїв — кулі та рикші.

Збомбардування залізничих мостів та вузлових станцій привело до того, що в порту Гайфонґ кораблі задержуються на розвантажуванні до 30 днів. До того ж совєтські кораблі, з огляду на закриття Суезького каналу, мусять плисти довкола Африки.

В зв'язку з зміною ситуації комуністичним партизанам тяжко тепер знаходити поповнення серед місцевого населення.

Сотні тисяч утікачів з півночі є пророчистим свідченням, що населення В'єтнаму не співчуває комуністам.

Отже, на основі всього сказаного вище можна твердити, що терези на Півдні Азії перехилились на сторону вільного світу. Червоні вже не можуть виграти там війни.

ҐАЛЕРІЯ МАЙБУТНЬОГО

Вийшов би довгий список, коли б тільки назвати прізвища майже 50 дітей і молоді з Ню Йорку й околечних міст, які взяли участь у першій Виставці творчости молоді, зорганізованій заходами 64-го Відділу СУА в Ню Йорку. Вони надіслали 216 експонатів, і так на один тиждень велика кімната Відділу СУА в Українському Народному Домі перетворилась у незвичайну, безпретенсійну ґалерію, яку можна б назвати Ґалерією Майбутнього. Майбутнього, бо одній з найменших „артисток", Христі Соляківні, заледве минуло 5 років, а найстаршій, що чудово вишила рушники і серветки, Миросі Ковалів — 17 років. Більшість же учасників виставки це діти у віці між 9 і 14 роками.

Нещодавно у вітрині банку біля Рокефеллер Центру в Ню Йорку був виставлений мистецький макет вітрильника та інших виробів. Андрій Костів, 11-ти років, ще не міг би змагатись із тими експонатами дорослих, але він полонив фантазією і естетикою виконання сцени з „Кассандри" — конструкцією з витятого паперу, включно з героями п'єси Л. Українки, яку він напевно бачив і по - своєму передав.

10-річний Андрій Січинський намалював темперою „Павука і ведмедя", на 3 роки старша Христина Баранська — олією „Гантерську церкву зимою", 14-річний Юрко Домбчанський — „Гуцульську церкву", крейдою, 9-річний Олесь Кузишин — „Пластунів при ватрі", 12-річна Олена Шумилович — „За горами гори", а найменший „артист", 4-річний Боян Онишкевич — „Хатку нашого джмелика", що є справжньою лекцією для письменників та ілюстраторів, як найменші бачать і розуміють казковий світ довкола них.

Було на тій виставці все, як у добрі часи на славному полтавському ярмарку: акварелі, крейдки, витинки з паперу, прекрасні як на дітей вишивки, викладини з мушлів, скульптурки, вироби з дерева, кераміка, навіть „індіянин" з кольорового рижу, кілька мозаїк-мап різних країн світу (на жаль, не було України, зате був прегарний Тризуб), були навіть „абстракти", до яких дітям зарано братись, а доки вони підростуть, то та безпредметна і безпідставна мода зникне.

Незвичайним помислом виділялась 9-річна Марі-Марта Гніздовська, яка розповіла крейдою про „те, що робить звуки"! Та, мабуть, над усім домінував кольоровий „Козак і квіти" 6-річного Богдана Кузишина: козака „вималював" він посеред великого аркушу паперу, а квіти по всіх чотирьох кутах, як ростуть вони в народній уяві на рушниках уже добрих півтисячі років.

Виставляли там навіть родини: трійка дітей п-ва Зеликів, братики й сестрички п-ва Соханів, Шумиловичів, Цвіль, Близнаків і ін. Наші малі приятелі не образяться, що їх усіх тут не названо, хоча усі вони здібні (та й не будемо привчати їх змалечку до безоглядних пресових публікацій імен.).

Перша Виставка творчости молоді показала, що серед українських дітей підростають таланти; що діти зображують, отже й люблять не лише свої оточення, а й вичарувану з їхніх книжечок, винесену з рідних церков і шкіл, з розповідів батьків — Україну з її козаками, хатами, джмеликами, гуцульськими касетками і навіть мавками.

Варто такі виставки здійснювати частіше і всюди, включно з нагородами жюрі за найкращі твори. Можливо, вдалося б створити й Музей української дитячої творчости. Створити такий музей самому Союзові Українок Америки не під силу, але громада могла б, може навіть з допомогою ЮНЕСКО — у всякому разі слід постукати і в ті двері, адже українські діти нічим не гірші від інших.

Дитяча творчість, у всіх її проявах, тактовно скерована в українське русло — це не тільки розвиток естетичних смаків дитини, це також підстава українського буття у вільному світі, прихід нових українських поколінь за межами України і, в політичному аспекті — продовження нашої боротьби з окупантом аж до осягнення свого.

Л. П.

РЕОРГАНІЗАЦІЮ ВИБОРЧИХ ОКРУГ ВІДЛОЖЕНО

Вашинґтон. — Від трьох місяців арбітри Палати Репрезентантів і Сенату не могли прийти до ніякого рішення, щоб вирівняти розбіжності в палатному і сенатському законопроєктах щодо нового визначення виборчих округ. В середу, 18-го жовтня, це рішення винесено, запропонувавши відкласти цю реорганізацію округ аж на час після нового перепису населення в 1970-му році. Схвалені обидвома Палатами законопроєкти йдуть по лінії рішення Верховного Суду, щоб реорганізацію виборчих округ перевести на базі „одна людина — один голос". Ті стейти, які ведуть власні переписи населення, могли б реорганізацію округ перевести негайно після такого перепису вже й перед 1970-им роком.

Леся Лисак

ЛЮДИНА БЕЗ НЕРВІВ

З-поміж усіх товаришів у фірмі Бабові найбільше припав до вподоби Роман. Баб старався якнайчастіше перебувати у товаристві Романа. Ранком він забігав до Романа пити каву, вполудне йшов з ним на обід, а потім нібито в якихсь справах ще два - три рази відвідував його в бюрі. Для цього була причина: людині такій нервозній, як Баб, добре було бути біля такого спокійного чоловіка, як Роман.

Баб залюбки розказував Романові про себе та про свої справи — Роман спокійно, уважливо його слухав. Роман ніколи про себе не розказував, і Баб знав про його життя дуже мало. Баб знав тільки, що Роман з України.

Коли Романові було вісім років, він упав з яблуні й сильно потовкся. З болю та страху він почав плакати. Плакав голосно, аж надійшов його батько. Батько не сказав ані слова — мовчки позмивав з руки і ноги кров, позав'язував потовчені місця. Ромко не переставав плакати. І щойно тоді батько сказав: „Ти вже великий хлопець, а великі хлопці не плачуть з болю. Коли нестерпно важко — заплач, але так, щоб ніхто не бачив". І батько почав розказувати, як він був поранений, коли був усусусом, і як це боліло. Але вояки-товариші не бачили його сліз. І тоді Ромко замовк, і, мабуть, з того часу так уже стало, що всяке терпіння ховав від людських очей.

Потовчені місця перестали боліти. Не так скоро забулося, як у сьомій гімназійній поляки арештували його, побили і кинули до в'язниці. І що він двічі мусів ставати до матури, як екстерніст. Він остаточно здав матуру, але не було мови, щоб його прийняли до університету. Єдиною працею, яку він міг дістати була праця „суб'єкта" в Центросоюзі. Було важко, але нарікань ніхто від нього не почув.

Згодом стало ще важче. Восени тисяча дев'ятсот тридцять дев'ятого большевики арештували Романового батька, і від тієї ночі слід по батькові пропав. Роман з матір'ю переховувався по селах, аж поки не прийшли німці. Незабаром після їхнього приходу Роман знову мусів ховатися. Життя було не легке, та все таки в тих часах зазнав трохи щастя. Він покохав і одружився з Надею за три місяці перед тим, як зголосився до Дивізії. Було б ще радісніше, коли б він та мати знали, що батько десь живе, але про це вони ніколи не дізналися.

Коли Роман ішов до війська, плакала мати і плакала Надя. І в нього було важке почуття, і йому хотілося заплакати, але пригадалися слова батька, і він стримав сльози. Дехто міг би сказати, що Роман має „міцні нерви", але він ніколи не аналізував, які у нього нерви. Він попросту пам'ятав батькові слова.

Міцні нерви треба було мати під Бродами, коли із сотні залишилося кілька хлопців. А згодом треба було їх мати за дротами табору полонених. Міцні нерви треба було мати, щоб втекти з полону і обдертому та майже босому шукати пристановища по таборах ДіПі. Щоб поневірятися під прибраним прізвищем, з підробленими документами в кишені. Щоб не попасти на „родіну" при різних „скрінінґах". Тоді, коли таких, як Роман, згірдливо називали „коляборантами". В тих роках справді потрібно було міцних нервів.

Власне, було б трохи легше, як би Роман знав, що сталося з його матір'ю та дружиною, але на вістку від них він мусів довго ждати. Вістка прийшла окружною дорогою — це було кілька слів від матері, в яких вона нічого не згадувала про Надю. А нарешті і про Надю дізнався — вона одружилася і виїхала на схід...

І тоді, мабуть, найбільше заболіло. Заболіло так, що за два тижні Роман посивів і змінився до непізнання. Але нарікань ніхто від нього не чув. Тільки люди, які мешкали з ним в таборовій кімнаті, казали, що він по цілих ночах не спить.

Згодом Романові пощастило виїхати до Америки. І тепер він працює в тій самій фірмі, де й Баб.

Баб заробляє куди більше від Романа, бо закінчив коледж. До того Бабів батько є приятелем шефа фірми. Баб має гарненьку дружину Марсі і малого синка. Має модерну хату за містом і щороку купує нове авто. Його батько допомагає йому платити і за хату і за авто.

Бабові жилося б непогано, якби не дошкуляли нерви. А дошкуляють тому, що має він багато неприємностей. Ось недавно було в нього непорозуміння з шефом фірми. Ясно, що Бабові не загрожує втрата доброї посади, але як він знервувався! А зараз після того посперечався з головним касиром фірми — в його платні були неточності! Баб так хвилювався, що два дні не приходив до праці. Зараз після того захворів його синок. Вправді, нічого грізного, а ie скільки він мусів витратити на лікарів та на ліки!

І якраз тоді Марсі забажала нових меблів до хати. Він ще не сплатив боргів за ті, які вони купили два роки тому. Він посперечався з Марсі і пішов на один день мешкати до батьків. Батько сказав йому з цього приводу юось неприємне. І тоді нерви Баба зовсім розладналися.

Він тепір мусить ходити тричі на тиждень до лікаря-психіятра. Це йому помагає, але Роман уявляє собі, скільки це коштує? Баб мусітиме взяти ще одну позичку в банку. Ах, його життя таке важке!

— Ти, Романе, не знаєш, який ти щасливий, — щоденно повторює Баб. — Ніяких фінансових турбот. Ніяких домашніх непорозумінь. А головне — які у тебе здорові нерви! — І Баб широко розводиться на тему людей „із старого краю" — таких, як Роман, у яких немає ніяких проблем.

Баб заздрить Романові. Каже, що хотів би з ним помінятися долею. Хотів би мати таке спокійне життя, як Романове. Тільки Баб ніколи не дізнається, яке було життя людини з „міцними нервами"...

ДОМАГАЮТЬСЯ БІЛЬШЕ УВАГИ ДО РІДНОЇ ІСТОРІЇ

В Києві вийшли два томи „Історії українського мистецтва", з запланованих шести томів. У рецензії „Український ренесанс" висловлено думку про потребу глибшого вивчення історії України, зокрема розвитку нашої культури в добу середньовіччя: „Замовчання якоїсь частини історії неминуче породжує й замовчання інших. Непомітно, без пояснень ми перестали були й згадувати про українське середньовіччя, навіть не вживаємо цей термін. А тим часом, він характеризує цілу низку надзвичайно важливих явищ історії". („Літер. Україна" з 17 жовтня).

І. Зінько

О, ДЕ ТОЙ КАРМЕЛЮК!?

(1)

— То ви, ледарі дожидасте, щоб і вас так, як он того Кульбабу вчора — замотали в гнилу ряднину, кинули в яму і кінець!.. — сердито сказав старий Гарбуз до синів.

— А що ж робити ,тату? — безнадійно спитав менший син Федір. — Ви ж бачите, що не маємо вже більше нічого продати. Всі дрова, які мали, попиляли і віднесли на базар, всю полову перевіяли; а що можна ще придумати, де шукати щось їсти?..

— Так ви не придумаєте?.. Значить, ви не голодні!.. — буркнув батько.

— Чи тобі, старий, не гріх так казати? — ображено питала мати. — Хіба ти не знаєш, що тиждень минув, як ми з'їли по платку з тих висівок, що за дровця Денис з базару приніс? Отож і все!.. Ти, може, рахуєш за харчі оті два гнилі буряки, що Федя вчора десь добув?.. „Неголодні!.." Сам ти не голодний! — з докором сказала мати.

— А що ж вони ждуть? Га — вимагав батько відповіді і сам відповідав: — Піджидають, поки кожен не підведеться, може тоді буде що їсти ... От тоді то вже підуть за Кульбабою слідом!..

— А де ж узяти? Ти ж чув, як казав Федя, що немає нічого їсти і немає змоги щось добути, — мало не плачучи, сказала мати.

— Треба знайти! Головою думай, де і як добути харч, — повчав батько.

— Ніби усе вже передумали, де і як добути харч. Більше немає, — сказав старший син Денис.

— Так, так, ти все „передумав", — глузливо повторив батько.

Він кілька хвилин мовчав, сопучи, мабуть обмірковував, як почати вияснення свого задуму.

— Все „передумав"! Г-м!.. А чи ти думав про те, що може десь щось лежить не добре, що можна підняти чи позичити?.."

Хлопці дивились на батька незрозуміло.

— Не розумієте, що значить „взяти те, що не добре лежить," або — „позичити навічно?"

Сини ще догадувались, нарешті Федя:

— Ви, тату, мабуть маєте на увазі — вкрасти?..

— Голодна людина не краде, а бере собі з'їсти, бо вмирає з голоду, — пояснював батько.

— Ой, Боже мій, що ж він надумав! — ойкнула мати.

— А що ви, тату, бачите, що „не добре лежить", що можна його „піднять" чи „позичити навічно?" — спитав Денис.

— Я знаю одну річ, що „не добре стоїть", і її треба „позичити навічно", — відказав старий.

— Що то і де? — спитав Федя.

— Не бачили? — підсунувся по лаві до столу, зайнявши позу „голови сільради", і почав вияснювати наказуючим тоном:

У Якима, що за левадою, навіщо корова стоїть у коморі? Га? Люди з голоду вмирають, а він... замкнув коровку в комору і попиває молочко!..

— Ой, Боже мій, милостивий і праведний! Він збожеволів, цей старий! Що він надумав? Та чи ти не знаєш, що красти — гріх?..

— Для голодного, умираючого — не гріх! — сердито відрубав батько.

Хлопці, приголомшені таким наміром батька, сиділи мовчки, а мати не мовчала.

— Якщо ти вважаєш, що вмираючому з голоду не гріх красти, то чому не бачиш отого бакгавза на станції, що вміщує в собі тисячі тонн збіжжя, пограбованого у тебе і інших чесних хліборобів? Він „не добре стоїть", і там треба „позичити", бо то є твоє, то твоя праця, потом прикроплена. А ти ідеш красти до чесного чоловіка, який тримає останнє своє добро — коровку, щоб мати бодай по чашці молока щодня для маленьких діток...

— Сама ти йди до бакгавза „позичати"! Там охранники ходять з обох кінців з гвинтовками... — буркнув батько.

— А ти не маєш обріза? Ти ж його зберігаєш у стрісі ще з тої війни! Навіщо його тримаєш, щоб стріляти свого сусіда та ще й родича? Московська банда грабує і вже довела тебе до того, що ти вмираєш мовчки, а обріз тримаєш на сусіда! Може візьмеш його, як підеш до Якима корову красти, і будеш маленьких дітей стріляти?

— То вже не твоя справа, кого буду стріляти! — мов збожеволілий, крикнув старий Гарбуз.

Приголомшені сини і мати мовчки переглянулись. Порушив тишу Федя:

— Тату, я не піду до Якима красти корову, — майже прошептав він тремтячими губами.

— Я також ні! — сміливіше сказав старший Денис.

— То тим обрізом вас постріляю! — крикнув батько. — Сміття ледаче!

Мати знов не змовчала:

— Чому ж ти, безсовісний, обзиваєш своїх дітей „сміттям ледачим?" Хіба вони не так працювали все літо, як ти? Не бачив? А де хліб той, що вони придбали? Ти не бачиш, де він, той хліб! Злодіїв не бачиш, а йдеш, щоб видерти з ротиків невинних діток останню краплю молочка! Чому ти не візьмеш свого назад? Йому там не місце, воно там „не добре лежить", і ти можеш, тобто маєш право взяти, бо то твоє...

— Ти знов про бакгавз?!. — з-під лоба поглядаючи на жінку, спитав Гарбуз.

— Так, так, про бакгавз! Там твоє добро, твоя праця!.. Там хліб наш святий, який врятує життя і твоє і тисяч умираючих...

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Українська кооперація на СКВУ

На З'їзді членів Ради й Екзекутиви Т-ва Української Кооперації 7 жовтня зайняла важливе місце між актуальними справами р о л я кооперації на Світовому Конгресі Вільних Українців у листопаді ц. р. Згідно з ухвалою З'їзду звернувся голова ТУК-у до Програмової Комісії, яка дала місце нашій кооперації в одному з трьох днів, 13, 14 і 15 листопада, призначених для окремих ділянок нашого збірного життя. Тому наші кооператори повинні готовитись до участи в Конґресі, щоб сказати там своє вагоме слово. Докладний день і час будуть подані незабаром. Крім засадничої доповіді проєктована там дискусія про всі важливі справи, кооперативні і загальноекономічні. І не тільки тому, але взагалі для наладнання кращої співпраці з нашою кооперацією в Канаді, Арґентині, Австралії і Англії визнано необхідним поробити негайні зв'язки з нею та діставати постійно їхні фінансові звідомлення.

З'їзд ТУК-у обмірковував далі способи, якими було б найкраще створити постійний контакт з його членами - Кредитівками в Америці. Показується, що самі обіжники не діють як слід, не звертають належної уваги. Тому вирішено, щоб голови Ради й Екзекутиви поміж 7 і 13 листопада відвідали наші Кредитівки. Крім цього заплянювано ширшу конференцію на сході в грудні 1967 р. з представником Бюра Федер. Кредитових Юній з Вашинґтону, щоб запізнати його з нашими проблемами. Стверджено пожвавлення в рості наших Кредитівок і що можливості їхньої праці будуть ще кращі, коли Федер. Уряд злібералізує кооперативний статут по думці запроєктованих нових законів, особливо введе довші реченці сплати морґеджів.

В З'їзді брали участь: голова Ради дир. О. Плешкевич — Шикаґо, містоголова дир. М. Яремко — Клівленд, секретар інж. Д. Григорчук — Шикаґо і член інж. М. Хроновят — Клівленд. Були ще: голова Екзекутиви д-р В. Шкудор — Дітройт, містоголова д-р В. Нестерчук — Ню Йорк і дир. Р. Мицик — Шикаґо та секретар інж. В. Несторович — Дітройт.

В. Н-вич.

● **Британська к о р а б е льна компанія Кунарда рішила** продати дальших три великі пасажирські кораблі в цілком доброму стані, які принесли впродовж останнього півроку близько 6 мільйонів дол. дефіциту (конкуренція літаків!). 25 листопада ц. р. перестане виконувати свою трансокеанську службу „Каронія" містоти 34.172 тонни, 9 грудня ц. р. „Каринтія" на 21.947 тонн і в травні 1968 — „Силвенія", 22.917 тонн.

РЕЗОЛЮЦІЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ УККА

Координаційна Рада Українського Конґресового Комітету Америки, на своїй перші річній нараді дня 21-го жовтня 1967 року в залях Українського Інституту Америки, вислухала наперед звіт із діяльности Екзекутиви за час від Дев'ятого Конґресу і після всебічної дискусії і обміркування звітів прийняла їх з повним одобренням.

Зокрема Координаційна Рада з задоволенням прийняла звіт Екзекутиви УККА про успішні заходи її Консолідаційної Комісії для полагодження деяких спірних справ у зв'язку з ходом Дев'ятого Конґресу, підтвердила успішність цих заходів, які закінчилися домовленням цієї Комісії з представниками Комітету Громадської Єдности, що його Екзекутива УККА підтвердила своєю постановою дня 20 жвтня ц. р.

Координаційна Рада УККА вважає за найважливішими завданнями всієї організованої української громади в ЗДА в найближчому часі:

1) Напружити всю енерґію, щоб делеґації із терену ЗДА на Світовім Конґресі Вільних Українців були найчисленніші,

2) Провести збірку на конечні фонди СКВУ скоро і успішно так, щоб вона до відкриття СКВУ дала визначену для ЗДА частку в сумі 50 000 долярів, бо тільки тоді будуть виконані всі заплановані завдання Конґресу та буде потрібний початковий фонд для діяльности сталого органу СКВУ, його Секретаріяту.

3) Провести всюди там, де ще того не зроблено, врочисте відзначення 50-річчя Української Національної Революції і цим протиставитися примусовому святкуванню „жовтневої революції" в Росії в листопаді 1917 року, яке Москва накидає силою в окупованій Україні поневоленому Українському Народові і яке Москва в фальшований спосіб представляє світові. Наступного року провести всюди в особливо врочистий і маніфестаційний спосіб 50-річчя відновлення суверенної української державности,

4) Мавши на увазі потребуючих громадян у наших власних громадах, рекомендувати Відділам УККА піддержати запляновану Злученим Українсько-Американським Допомоговим Комітетом акцію творення Відділів Суспільної Служби.

5) У зв'язку зі Світомим Конґресом Вільних Українців улаштовувана в Ню Йорку в найбільшій залі світу Маніфестація за волю України мусить знайти найширшу підтримку усіх організацій східніх областей ЗДА так, щоб ця маніфестація була найбільш масовою, бо тільки це, в лучності з цілою програмою маніфестації, дасть повний вислів могутнього протесту репрезентованої на Конґресі всієї української національної спільноти вільних країн проти московсько-совєтського тоталітарного окупаційного колоніялізму в Україні і всіх завойованих Росією країнах та підтримає морально й політично невгаваючу визвольну боротьбу українського й інших поневолених Москвою народів за відзискання своєї суверенної державної волі,

6) Координаційна Рада разом з тим пригадує всій нашій організованій громаді, що треба наполегливо сповняти всі свої біжучі обов'язки перед своєю центральною репрезентацією, якою є Український Конґресовий Комітет Америки разом з усіма своїми відділами. Зокрема Координаційна Рада пригадує обов'язок вплати нормального Національного Датку на кошти діяльности УККА, бо тільки при умові повного фінансового-бюджетового вивінування може централя УККА виконати ті важливі завдання, які наложені на неї статутом, постановами Конґресів і сучасними вимогами важкого положення окупованої України в її боротьбі за свою державну волю.

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ УПА У СИРАКЮЗАХ

Заходами 38-членного Громадського Ювілейного Комітету під головуванням мец. д-ра Івана Заваликута українська громада відзначила 25-річчя створення УПА Ювілейним Концертом 8 жовтня в авдиторії Вестгил Сентрал Скул.

Концерт з а початкувала місцева українська молодь, зорганізована в молодіжних організаціях СУМА, Пласт і ОДУМ, вокально-музичним монтажем авторства Леоніда Полтави, який відразу впровадив слухачів у ювілейний настрій, представляючи ідею збройної боротьби українського народу за своє вільне і незалежне державницьке життя в чотирьох її історичних етапах: в Княжій добі, під час Козаччини, в періоді УНР та УПА.

Ролю княжого дружинника вдало виконав Тарас Павлів (Пласт), козака — Петро Тимченко (ОДУМ), вояка армії УНР — Віктор Криворучко (ОДУМ), а старшини УПА з доброю поставою сценічного актора — Орест Грицик (СУМА). Ролю рецитаторки з хистом виконала Ганя Полівчак (СУМА), а на фортепіяні акомпаніювала Марта Грипа.

Представники світлих історичних періодів українських збройних сил складали свою зброю перед новою у к р а їнською ґенерацією, тільки представник УПА задержав її при собі, передаючи молоді покищо книжку, символізуючи в цей спосіб, що боротьба українського народу ще не закінчилася.

Святкову промову виголосив старшина УПА п. Лев Футала-Лагідний із Ню Йорку. Своєю ядерною і змістовною промовою він дав приклад, як повинна виглядати промова в рямцях святкової програми.

Найвище признання з-поміж виконавців програми здобув тенор-бандурист маестро Володимир Луців з Англії. Він виконав при фортепіяновому супроводі п. Лесі Борисенко з Рочестеру чотири пісні, а саме: „Розвивайся лозо" сл. І. Франка, муз. О. Бобикевича, „Сміло брати", — народню пісню в муз. обрібці А. Гнатишина, „Слава Україні" — сл. Г. Чупринки, муз. А. Гнатишина, „Об'єднані духом" — сл. і муз. А. Гнатишина, „В'ється неспокійна річка" — до оригінальних слів в'язня концтабору і „Дівчино-голубко" — повстанську пісню, а при бандурі — дві думи, а саме: „Невольник" сл. Шевченка, муз. Голуба та „Думу на смерть кобзаря-бандуриста" за кобзарем Григорієм Назаренком.

Про мистецькі успіхи маестра Луцева в його концертових виступах в европейських країнах і тут в Америці чули ми тільки із преси ,але почувши його вперше, не хотілось вірити, що в його делікатній фізичній структурі молодечого вигляду міститься такий великий талант. Свої пісні він виконав з усіми кваліфікаціями доброго оперевого співака, а думи, що їх він співав, граючи рівночасно майстерно на бандурі, відспівав з таким відчуттям і з такою голосовою і дикційною прецизністю, що викликав правдиве захоплення у слухачів. Чулось в авдиторії голоси: - погляньте, який у тих малих грудях великий віддих — так і видно, що співак має добру співацьку школу! — або: — такого мистецького орудування бандурою я ще досі не бачила

Рецитацію „Хай путь спасенна Вам свята" — великий пробоєвий поетичний твір М. Росслава — виконав артист Євген Курило з Бінґгемтону. Він — ветеран сцени — своїм потужним голосом і своєю такою ж поставою завжди збирає признання слухачів.

Програму закінчив чоловічий хор „Сурма" під дириґентурою Зенона М'ягкого, відспівавши „Чорна ріля ізорана", „Що то за прапор" — та „Заплакали карії очі".

Цей хор тепер є правдивою гордістю нашої громади. Він має 33-ох добрих чоловічих голосів під знаменитим проводом дириґента Зенона М'ягкого. Його можна вже зарахувати до кращих українських хорових груп на еміґрації.

Мистецьке о ф ормлення сцени бюстом головного командира УПА — сл .п. ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича, кисти Михайла Черешньовського, виконав архітект Володимир Бутенко.

Концерт попередила Богослужба в Українській Католицькій Церкві св. Івана Хрестителя в намірені українського народу, що її відправив о. дек. Василь Середович, і в якій взяли організовану участь молодечі організації з прапорами. Ювілейний Громадський Комітет блискуче виконав наложене на нього завдання. Концерт належав до тих кращих імпрез в цій громаді. Щодо участи громадянства, — то вона могла б бути краща.

Д-р Михайло Логаза

● **Стоклі Кармайкел, недавній голова муринської студентської організації,** що проповідує „чорну силу" і хоч називається „Ненасильницьким комітетом" насправді пропаґує насильство, — перебуває тепер в Альжирі. Він заповів, що вернеться до Америки, хоч Державний Департамент уневажнив його пашпорт, коли Кармайкел поїхав всупереч забороні Державного Департаменту спершу на Кубу Кастра та після того до Комуністичного Китаю. Кармайкел всюди виголошував антиамериканськ і промови.

Виставка Володимира Баляса

У вівторок 31 жовтня між 4-7 год. буде відкрита виставка картин Володимира Баляса у галерії Дункан 43 Іст 80 ст. близько Медісон Авені в Ню Йорку.

„Залізний молох" (олія)

Це його перша самостійна виставка в Ню Йорку, хоч не вперше його твори тут виставлялись. Їх часто можна було побачити на збірних виставках українських мистців в ЗДА і в Канаді. Ім'я Баляса знане ще з виставок до війни не тільки у Львові, його графічні речі виставлялися ще тоді в Італії, Болгарії і Фінляндії, а в 1940 р. були виставлені у Києві і Москві.

Володимир Баляс почав свої мистецькі студії вперше на львівській політехніці, потім від 1932 - 37 студіював у Академії Мистецтв у Варшаві, де перебував до війни. Від 1939 - 44 був учителем на відділі графіки у Інституті пластичного мистецтва у Львові. Як багато інших українських мистців Баляс еміґрував на Захід. Після війни оселився в Канаді і якийсь час жив у Торонті, з часом переїхав до Каліфорнії, до Лос Анджелес, де й досі перебуває.

Мистецькі зацікавле н н я Баляса широкі: графіка, передовсім дереворит, малярство, якийсь час мистець шукав свого вислову у скляній мозаїці.

Найновіша виставка обмежена до малярства. Виставлені тут 22 картини свідчать про шукання мистця і про його постійну боротьбу поміж формою і змістом. Формальні міркування переважно беруть верх над змістом, що часто залишається тільки претекстом, у деяких картинах як: Сліпець серед поля, В церкві, Дівчина з горшком, Процесія, чи Після жнив тема є більш домінантна.

Виставка триватиме від 31 жовтня до 11 листопада і відчинена від год. 11-5:30 щоденно, крім неділь і понеділків.

Я. Г.

Повість Василя Барки „Жовтий Князь" про голод 1933 року — вийде вдруге в Америці

Нюарк. — Наступного 1968 року, українці у вільному світі в жалобі будуть згадувати мільйони загинулих від штучного голоду в Україні братів і сестер, що був організований і запланований Москвою в 1933 році. З нагоди того наступного 35-річчя московського ґеноцидного акту в Україні — у Ню Йорку буде перевидана другим накладом повість Василя Барки „Жовтий Князь", що вийшла першим накладом у 1962 р. у Мюнхені, у В-ві „Сучасність" в кількості лише 200 примірників, як відбитка з журналу. Цього року французька паризька газета „Фіґаро Літерер" назвала повість українського письменника-еміґранта Василя Барки „Жовтий Князь" найкращим твором про той трагічний період в новій історії України і людства. Знаменно, що як матері в УССР самі гинули з голоду, але до останнього віддавали все й опікувались своїми родинами, — так і за кордоном збіркою фондів на перевидання цього видатного твору української закордонної літератури зайнялись українські жінки — членки 86-го Відділу Союзу Українок Америки ім. Олени Теліги в Нюарку під керівництвом пані Анни Твардовської. Повість „Жовтий Князь" уже друкується, в мистецькому оформлені видатного графіка Якова Гніздовського. Про вихід цієї книги на понад 200 сторінок друку та про адресу, де можна буде повість набувати, повідомимо незабаром. Дотепер, через мінімальний наклад першого видання, було таке становище, що український загал у світі не міг прочитати одного з найкращих творів на еміґрації, написаного пером очевидця і майстра українського слова.

НАГОРОДИЛИ РУСИФІКАТОРІВ

„Культура і Життя" з 19 жовтня: „За видатні заслуги в зміцненні взаємозв'язків братніх культур та участь у проведенні Декади російської літератури і мистецтва на Україні, присвяченої 50-річчю Великої Жовтневої соціялістичної революції, р я д творчих колективів і організацій РРФСР нагороджено Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

З БРАЗИЛІЇ ДЯКУЮТЬ ЗА ПОДАРОВАНІ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ

Едмонтон. — У канадійських „Українських Вістях" з 12 жовтня читач О. Маярівський повідомив про листоподяку з Бразилії, від Хліборобсько-Освітнього Союзу, за надіслані українські видання. У листі пояснено причини нестачі рідної книжки в тій країні: „У Бразилії майже не друкується ніяких українських книжок ні наукових, ні белетристики. Книжки з Канади та З'єднаних Держав для нас задорогі через високий курс доляра й тому їх мало хто спроваджує. За Ваш цінний книжковий дарунок ми щиро вдячні. Книжки, даровані Вами, вже є у вжитку на наших курсах українознавства". Хто бажав би послати до Бразилії підручники та літературу для дітей, як і для старших, може відіслати свій подарунок на адресу: Clube Ucraino-Curitiba, Parana, Brazil. Brasiliero, Caixa Postal 666.

ВУЛИЦЯ СВ. ЙОСАФАТА В ПРУДЕНТОПОЛІ, В БРАЗИЛІЇ

Прудентопіль. — Заходами місцевих оо. Василіян, міська управа перейменувала дотеперішню вулицю „Інж. Белтрон" на вулицю „Покровитель св. Йосафат", виявляючи тим пошану до визначного і шанованого чину св. Василія Великого та покровителя Східньої Церкви Українського католицького в 100-ліття його канонізації. Тижневого обряду, з нагоди 100-річчя „Праця" ч. 31 повідомив, що та вулиця ще не заасфальтована, але це вже заплановане, та що вона тягнеться аж до федеральної асфальтової траси і, таким чином, скоро „стане найважливішою алеєю нашого міста".

З'ЇЗД УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ МАНІТОБИ

Вінніпег. — В кінці вересня тут відбувся З'їзд Українців Католиків Манітобщини, в якому взяли участь члени братства Українців Католиків та Ліги Українських Католицьких Жінок. Митрополит Кир Максим був почесним гостем і головним промовцем на тему „Роля української родини — у 100-річчя Канади" На окремих сесіях, що тривали два дні, було заслухано й обговорено низку доповідів. Головою Братства обрали Івана Новосада, головою Ліги Українських Католицьких Жінок — п-ні Емілію Канчір.

ВИСТУП ЮРІЯ Й ОКСАНИ МОШИНСЬКИХ

Денвер, Колорадо. — 1-го жовтня ц. р. відбулася публічна англомовна доповідь в Мистецькому Клюбі Аврора в Денвері, Колорадо, українського мистця Юрія Мошинського на тему „Мистецтво — наша ціль". В тому самому дні перед полуднем і в наступну неділю 8 жовтня Юрій Мошинський і його сестра Оксана — обоє професійні мистці з високою фаховою освітою — взяли участь в панелі на мистецькі теми в програмі місцевої радіовисильні. В грудні ц. р. обоє мистці матимуть свою виставку в Шикаго.

ПЛАСТОВИЙ ВЕЧІР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. В п'ятницю 27 жовтня о год. 7.30 веч. відбудеться, заходом Гуртка Пластприяту при Пластовій Станиці в Філядельфії, в Пластовому Домі при вул. 10 і Данкенон Дискусійно-товариський вечір, на який Управа запрошує батьків пластової молоді, членів Пластприяту, Пластових Сеньйорів, Старше пластунство й всіх прихильників Пласту.

Після частини, присвяченої відмічненню 50-ліття Української Національної Революції, Листопадових Роковин і 25-ліття створення УПА, короткі доповіді виголосять: інж. Роман Баранський з Ню Йорку, діловод Пластприяту при КПС, пл. сен. Іриней Ісаїв, голова Крайової Таборової Комісії про цьогорічні пластові табори і Міжнародну Пластову Зустріч в Канаді, та пл. сен. Роман Левицький на актуальні справи Пластової Станиці в Філядельфії. На закінчення вечора передбачено розвагова програма на пластові теми при чаю і солодким. Модератором вечора буде культ.-освіт. референт Пластприяту мгр Олександер Луцький.

АВТОРСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Тут 15 жовтня в залі „Етикал Сосайті" відбувся під протекторатом Літературно-Мистецького Клюбу цікавий авторський концерт з пісень Антона Рудницького, у виконанні солістки Євгенії Василенко, музичний супровід від сам композитор. Були виконані пісні чотирьох циклів, у тому й „Пісні про поневолену Україну" та вперше в Америці — цикль „Літній день". Слухачів на цьому високої культури концерті не було багато, бо того ж вечора у Філядельфії відбувалось ще декілька імпрез та зборів, але концерт буде повторений — у Ню Йорку.

КИЇВСЬКА „УКРАЇНА" ДЕЗІНФОРМУЄ ЧИТАЧІВ ПРО РАСОВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЗДА

Майже в кожному числі журналу „Україна", як там зазначено — „на украинском языке", є інформації під заголовками: „У світі жовтого диявола", „Їхні порядки", „Їхня культура" тощо. В найновішому числі, 38, з вересня подібна інформація подана під наголовком „Криваві ночі Америки". Всупереч елементарній правді про реальні заходи уряду Президента Линдона Джансона щодо рівноправности усіх громадян ЗДА, „Україна" так інформує своїх читачів про расові заворушення, в тому в Нюарку: „Уряд США не взявся поліпшувати умови життя чорних громадян країни. Як і слід було чекати, він пустив у хід палицю. Озброєні до зубів 4.000 солдатів національної гвардії, загони поліції вчинили жорстоку розправу над негритянським населенням Нюарка. 1.600 чоловік у перші ж дні було заарештовано. Карателі стріляли в жінок, дітей, старих. Ще раз кулі і багнети змогли локалізувати бурю. Але перемир'я немає і не може бути. „Ми не хочемо бути у В'єтнамі, — заявив Стокелі Кармікаель один із молодих керівників негритянської радикальної організації . . ."

НАВІТЬ ПОМІДОРИ НАЗВАЛИ „ЖОВТЕНЯТАМИ"

Ще перед вступом до піонерів, всіх дітей в СССР записують до „жовтенят", чи по-російському „октябрят", по всіх школах, не запитуючи про те навіть для форми батьків. Московська „Комсомольська Правда" з 20 жовтня сповістила, що діти на дослідній станції в м. Житомирі, УССР, схрестили різні види помідорів і назвали той гібрид „Октябрьонком" . . .

Текст урядового закону про пам'ятник Т. Шевченкові в Буенос Айресі

Буенос Айрес. — Центральна Українська Репрезентація в Арґентині, головою якої є відомий громадський діяч і промисловець д-р Василь Іваницький, одержала, після довгих заходів, датований 4-тим серпня 1967 р. урядовий лист-декрет про дозвіл на встановлення пам'ятника Співцеві Тарасові Шевченкові в столиці Республіки Арґентини. Текст Декрету, в перекладі на українську мову, звучить:

„Закон Ч. 17.380. Буенос Айрес, 4 серпня 1967 р.

Виконуючи прерогативи, наділені артикулом ч. 5 Статуту Арґентинської Революції,

Президент Арґентинської Держави Санкціонує і вводить силою закону:

АРТИКУЛ Ч. 1: Дозволяється будову в місті Буеносі Айресі пам'ятника Тарасові Шевченкові, визначному українському письменникові, поетові і малярові на місці, яке призначить Управа міста Буенос Айрес.

АРТИКУЛ Ч. 2: Будовою пам'ятника займеться Комітет, який для цієї цілі зорганізує надалі до дев'ятдесяти днів Центральна Репрезентація Української Спільноти в Арґентині.

АРТИКУЛ Ч. 3: Комітет, який займається будовою Пам'ятника, повинен інавгурувати його в період, що не переступить п'ять літ від проголошення цього закону.

АРТИКУЛ Ч. 4: Кошти будови пам'ятника покриється із фондів, які збере Комітет, в приватній формі поміж українськими товариствами і поодинокими особами.

АРТИКУЛ Ч. 5: Повідомити, опублікувати, дати до Державної Дирекції Офіційного Реєстру і заархівувати.

(Підписи) Карльос Хуан Онганія — Президент. Гільєрмо А. Борда — Міністер внутрішніх справ".

Картерет, Н. Дж.

СТВОРЕНО КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 50-РІЧЧЯ УНР І 25-ЛІТТЯ УПА

З ініціятиви Українсько-Американського Горожанського Клюбу й 9-го Відділу ООЧСУ скликано 16 вересня ширші сходини представників місцевих товариств і організацій для створення Ювілейного Комітету, який займеться підготовкою відсвяткування Святочною Академією 50-ліття Української Національної Революції і 25-ліття створення Української Повстанської Армії.

Ювілейний Комітет очолив інж. Володимир Янів, а до його складу увійшли: Василь Матлаґа — 1 містоголова, Ярослав Зубенко 2 містоголова, члени — Мирон Гидзік, інж. Анатолій Гончарів, Іван Глущик, Іван Подубинський, Іван Рачинський і Іван Федак.

Згідно з рішенням Комітету, Картеретська громада відзначить ці подвійні святкування Святковою Академією 29 жовтня ц. р. Комітет намітив програму Академії, яка має бути на високому мистецькому рівні. Головну промову виголосить генерал Павло Шандрук. У мистецькій частині Академії візьмуть участь: Вокальна Група при Осередку СУМА в Трентоні під мистецьким керівництвом проф. Вол. Трутяка, буде також вільсьовий апель і декламації місцевих дітей. Г-б

В АМЕРИЦІ Й У СВІТІ

ВИСУВАЄ НА РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КАНДИДАТА в 1968-му році нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера. Робить це республіканець сенатор із Каліфорнії Томас Кухел, який сказав: „На мою думку Рокефеллер має найкращі дані на те, щоб бути президентом. Він має досвід, здібність добре адмініструвати та бути провідником". Сенатор Кухел вірить, що його партія не зробить виборчим гаслом справу політики в Південно-східній Азії. „Республіканська партія не може заявити народові, що ми відкидаємо геть ті зобов'язання, що ми їх взяли на себе у відношенні до В'єтнаму" гадає каліфорнійський сенатор.

БІЛЕ НАЄМНЕ ВІЙСЬКО В КОНҐО НЕ РІШЕНЕ ЕВАКУЮВАТИСЬ до сусідньої Рванди. Те військо, разом із кількома тисячами чорних з провінції Катанґи, стоїть під командуванням бельгійського полковника Жана Шраме, який заперечив, наче б він погодився на евакуаційний плян під спонзорством Міжнародного Червоного Хреста. Державне військо Конґа не всилі впоратись з отим військовим з'єднанням, з другого боку одинаково білі наємні вояки, як їх чорні союзники не довіряють конголійському президентові Жозефові Мобуту і його обіцянкам.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗДОБУТО СИЛЬНО УКРІПЛЕНУ ЗАКОНСПІРОВАНУ БАЗУ комуністів за 40 миль на північ від Сайгону. В даному випадку наступ повели американські „спеціяльні війська", вишколені у партизанській війні, та частини „нерегулярної" армії південних в'єтнамців, вишколені американцями. Згинуло 8 в'єтнамців і 31 був ранений, збоку комуністів згинуло 99 вояків. У тому таборі було коло 500 вояків повстанської армії (в'єтконгу) — вони втекли, не встигши забрати поляглих.

У ТАЇ (СІЯМІ) Є ТЕПЕР КОЛО 1.700 КОМУНІСТИЧНИХ ПАРТИЗАНІВ, які називають себе членами „Патріотичного Фронту", що його підтримує, фінансує та озброює Північний В'єтнам. Дотепер поборювання комуністичної партизанки в Таї переводила поліція з допомогою льокальної міліції і, часом, військових частин. Тепер цю боротьбу перейняла в цілості армія, командант якої заповів винищення партизанської акції в недовгому часі.

ТРИ РЕСПУБЛІКАНСЬКІ КАНДИДАТИ на президента перемогли б президента Джансона або сенатора Роберта Ф. Кеннеді, коли б вибори відбувалися тепер. Так твердить Агенція Публічної Опінії д-ра Джорджа Геллупа, яка тепер перевела опитування. Згідно з цими опитуваннями Ніксон дістав 49 відсотків голосів опитуваних, а Джансон тільки 45. Рокефеллер дістав ще більший відсоток голосів, бо аж 54, а Президент тільки 40. Мишиґенський губернатор Джордж Ромні тепер переміг би Л. Б. Джансона відношенням голосів як 48 до 45. Республіканські кандидати перемогли б тепер і сенатора Роберта Ф. Кеннеді, коли б він тепер кандидував проти них.

КОМУНІСТИЧНА ПРИЧИНА . . .

Для м'ягкодухих земляків за „рубежами рідної землі" колосівська газета „Вісті з України" з вересня подає таку поезію в прозі:

„Рідна українська природа. Скільки в тобі привілля, скільки краси чарівної. Щедрої, ніжної, первозданної. Якою багатою палітрою кольорів і відтінків милуєш ти людину! І справді, хіба знайдеш у світі людину, яку не полонив би смерековий шепіт Карпат, гомін потічків срібноголосий і, як спогад дитинства, далека мелодія вівчаря? А хто може не закохатися в безмежне привілля південних степів, коли колоть свій могутній прибій золотої пшеничні поля, зливаючись з хвилями Чорного моря! Чи, може, лишиться хто спокійним від сонячних березових гаїв Чернігівщини, виповнених куваниям зозуль? Чи від могутньої сили дубових лісів" і т. д.

ТАРЗАН, Ч. 5893. Ватажків син житиме!

Після вигнання зрадника Найбока д-р Луц промовив в цій справі. — Пропоную, щоб ми відпочили тепер. Завтра буде важливий день, для нас всіх!

Другого дня вранці доктор стривожно оглянув молодого пацієнта.

А тоді звернувся до Кеванди і засміявся. — Криза минула… Ваш хлопець житиме!